

Bruxelles, 16. ožujka 2020.
REV2 – zamjenjuje obavijest (REV1) od
18. siječnja 2019.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A U PODRUČJU SIGURNOSTI ZRAČNOG PROMETA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravne posljedice koje treba uzeti u obzir kad istekne prijelazno razdoblje. Nakon isteka prijelaznog razdoblja pravila Unije u području sigurnosti civilnoga zrakoplovstva prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. U nastavku su navedene posljedice koje će to imati u pogledu različitih područja sigurnosti civilnog zrakoplovstva.

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Savjet dionicima:

Kako bi se pripremili na posljedice navedene u ovoj obavijesti, dionicima u sektoru zrakoplovstva posebno se savjetuje:

- da iskoriste „program rane prijave” Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa kako bi osigurali usklađenost s pravilima EU-a,
- da prilagode procese činjenici da, za sve relevantne svrhe, uključujući sposobnost poduzeća kao operatora zrakoplova te certifikaciju i registraciju zrakoplova, treba uzeti u obzir položaj Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje i da će se stoga primjenjivati relevantna pravila EU-a koja vrijede u situacijama u koje su uključene treće zemlje, i
- da osiguraju usklađenost zrakoplovnog osoblja⁶ sa zahtjevima certifikacije EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja, i to prijenosom certifikata koje je izdala Ujedinjena Kraljevina na tijelo EU-a.

1. CERTIFIKATI TIPRA, CERTIFIKATI ZA DIJELOVE I UREĐAJE TE CERTIFIKATI ZA PROJEKTNE ORGANIZACIJE

U skladu s člankom 77. Temeljne uredbe⁷, EASA izvršava u ime država članica funkcije i zadaće države projektiranja s obzirom na certifikate tipa za proizvode⁸, certifikate za dijelove i uređaje te certifikate za projektne organizacije. Takvi certifikati⁹ koje je EASA izdala osobama i organizacijama smještenima u Ujedinjenoj Kraljevini više neće biti valjani u EU-u nakon isteka prijelaznog razdoblja. Nositelji certifikata obaviješteni su o tome da se predmetni proizvodi, dijelovi i uređaji više neće smatrati certificiranim u skladu s poglavljem III. odjeljkom I. Temeljne uredbe.

Nositelji tih certifikata čija valjanost istječe nakon isteka prijelaznog razdoblja, ako bi nakon tog datuma željeli nastaviti obavljati svoju djelatnost u Uniji, morali bi od tog datuma osigurati usklađenost sa zahtjevima certifikacije u skladu s a zakonodavstvom EU-a o sigurnosti zračnog prometa. Ovisno o tome o kojem je

⁶ Npr. piloti, kabinska posada, instruktori, ocjenjivači, članovi ispitne komisije.

⁷ Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

Ta je uredba stavila izvan snage i zamijenila Uredbu Komisije (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ (SL L 79, 19.3.2008., str. 1.). Upućivanja u ovoj Obavijesti na Temeljnu uredbu moraju se tumačiti kao upućivanja koja uključuju Uredbu Komisije (EZ) br. 216/2008, u mjeri u kojoj se odnose na razdoblja prije 11. rujna 2018.

⁸ U skladu s člankom 3. stavkom 3. Temeljne uredbe „proizvod” znači zrakoplov, motor ili propeler.

⁹ U skladu s člankom 3. stavkom 12. Temeljne uredbe „certifikat” znači svaki certifikat, odobrenje, dozvola, dopuštenje, potvrda ili drugi dokument izdan kao rezultat certifikacije kojim se potvrđuje usklađenost s primjenjivim zahtjevima.

certifikatu riječ, to može uključivati podnošenje zahtjeva EASA-i za izdavanje certifikata za treću zemlju ili za izdavanje certifikata nakon premještanja osobe ili subjekta u EU.

2. CERTIFIKATI KOJE SU IZDALA NADLEŽNA TIJELA UJEDINJENE KRALJEVINE

Nositelji certifikata koje su **nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine** izdala prije isteka prijelaznog razdoblja na osnovi Temeljne uredbe i bilo kojih relevantnih provedbenih ili delegiranih akata obaviješteni su o tome da ti certifikati više neće biti valjani u EU-u nakon isteka prijelaznog razdoblja. To se posebno odnosi na:

- svjedodžbe o plovidbenosti, svjedodžbe o plovidbenosti s ograničenjima, dozvole za letenje, odobrenja za organizacije odgovorne za održavanje proizvoda, dijelova i uređaja, odobrenja za organizacije odgovorne za proizvodnju proizvoda, dijelova i uređaja, odobrenja za organizacije za osposobljavanje osoblja zaduženoga za održavanje te certifikate za osoblje odgovorno za otpust proizvoda, dijela ili uređaja nakon održavanja, izdane na temelju poglavlja III. odjeljka I. Temeljne uredbe,
- dozvole pilota, certifikate o zdravstvenoj sposobnosti pilota, certifikate za organizacije za osposobljavanje pilota, certifikate za zrakoplovno-medicinske centre, certifikate za uređaje za osposobljavanje koji simuliraju let, certifikate za osobe odgovorne za letačko osposobljavanje, osposobljavanje na simulatorima letenja ili za procjenu vještina pilota i svjedodžbe za zrakoplovno-medicinske ispitivače, izdane na temelju poglavlja III. odjeljka II. Temeljne uredbe,
- svjedodžbe o sposobnosti zračnog prijevoznika i potvrde za kabinsku posadu, izdane na temelju članaka 30. i 22. Temeljne uredbe,
- svjedodžbe za aerodrome, certifikate pružatelja ATM-a/ANS-a, dozvole i certifikate o zdravstvenoj sposobnosti kontrolora zračnog prometa, svjedodžbe za organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa, certifikate za zrakoplovno-medicinske centre i zrakoplovno-medicinske ispitivače koji su odgovorni za kontrolore zračnog prometa, certifikate za osobe odgovorne za pružanje praktičnog osposobljavanja ili za ocjenjivanje vještina kontrolora zračnog prometa, izdane na temelju poglavlja III. odjeljaka od IV. do VI. Temeljne uredbe.

Sudionike se podsjeća da EASA prihvaća zahtjeve postojećih nositelja odobrenja Ujedinjene Kraljevine za određena odobrenja za treću zemlju. To se odnosi na sljedeće certifikate i odobrenja¹⁰:

- **odobrenje organizacije za proizvodnju – POA (EASA Obrazac 55),**
- **pisma o suglasnosti za proizvodnju bez odobrenja organizacije za proizvodnju (EASA Obrazac 65),**

¹⁰ <https://www.easa.europa.eu/brexit>

- **odobrenja organizacija za održavanje – MOA (EASA Obrazac 3 i Obrazac 3MF),**
- **odobrenja organizacija za osposobljavanje iz održavanja – MTOA (obrazac EASA 11),**
- **odobrenja organizacija za upravljanje kontinuirane plovidbenosti – CAMO (EASA Obrazac 14),**
- **uređaje za osposobljavanje na simulatoru letenja – FSTD (EASA Obrazac 145),**
- **odobrene organizacije za osposobljavanje – ATO (EASA Obrazac 143),**
- **certifikate za zrakoplovno-medicinske centre – AeMC (EASA Obrazac 146),**
- **certifikate za pružatelje usluga ATM-a/ANS-a (EASA Obrazac 157).**

3. CERTIFIKATI POVEZANI S DIJELOVIMA I UREĐAJIMA KOJE IZDAJU PRAVNE I FIZIČKE OSOBE KOJE SU CERTIFICIRALA NADLEŽNA TIJELA UJEDINJENE KRALJEVINE

3.1. Dijelovi i uređaji stavljeni na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine prije isteka prijelaznog razdoblja

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika ili staviti u uporabu u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s mjerodavnim odredbama prava Unije. Posljedično, dijelovi i uređaji za koje je osoba koju su certificirala nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine izdala valjanu potvrdu o sukladnosti u skladu s pravilima o sigurnosti zračnog prometa mogu se upotrebljavati u EU-u, u skladu s primjenjivim odredbama, i nakon isteka prijelaznog razdoblja, ako su stavljeni na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine prije isteka prijelaznog razdoblja.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja¹¹.

Za potrebe te odredbe, „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno¹². „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon

¹¹ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

¹² Članak 40. točka (b) Sporazuma o povlačenju.

završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma.”¹³ „Stavljanje u uporabu” znači „prva uporaba neke robe u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini od strane krajnjeg korisnika za njezinu predviđenu namjenu [...]”¹⁴

3.2. Dijelovi i uređaji stavljeni na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine nakon isteka prijelaznog razdoblja

Nakon isteka prijelaznog razdoblja pravila Unije u području sigurnosti civilnog zrakoplovstva prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. Pravne i fizičke osobe koje su certificirala tijela Ujedinjene Kraljevine, ako bi željele nastaviti obavljati svoju djelatnost u Uniji te izdavati certifikate u skladu s propisima EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja, morale bi od tog datuma osigurati da su certificirane u skladu sa zakonodavstvom Unije o sigurnosti zračnog prometa (vidjeti posebno odjeljak 2. ove Obavijesti).

4. OPERATORI ZRAKOPLOVA IZ UJEDINJENE KRALJEVINE

U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (c) Temeljne uredbe, ta se uredba primjenjuje na operacije zrakoplova na letovima kojima upravlja operator zrakoplova iz treće zemlje na područje na kojem se primjenjuju Ugovori, unutar tog područja ili iz njega. Nakon isteka prijelaznog razdoblja operatori zrakoplova iz Ujedinjene Kraljevine smatrat će se „operatorima zrakoplova iz treće zemlje” u smislu te odredbe i drugog zakonodavstva EU-a o sigurnosti zračnog prometa. To znači da će se zahtijevati sigurnosno odobrenje od EASA-e u skladu s člankom 60. i člankom 82. stavkom 1. Temeljne uredbe.

Sudionici su obaviješteni da EASA prihvaća zahtjeve operatora zrakoplova iz Ujedinjene Kraljevine za operatore zrakoplova iz treće zemlje¹⁵.

5. ZRAKOPLOV REGISTRIRAN U UJEDINJENOJ KRALJEVINI

U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii. Temeljne uredbe, ta se uredba primjenjuje na projektiranje, proizvodnju, održavanje i operacije zrakoplova te na njihove motore, propelere, dijelove, neugrađenu opremu i opremu za daljinsko upravljanje zrakoplovima ako zrakoplov jest odnosno ako će biti registriran u trećoj zemlji i njime upravlja operator zrakoplova koji ima poslovni nastan, boravište ili glavno mjesto poslovanja na području na kojem se primjenjuju Ugovori. Nakon isteka prijelaznog razdoblja zrakoplov registriran u Ujedinjenoj Kraljevini smatrat će se zrakoplovom registriranim u trećoj zemlji u smislu te odredbe i drugog zakonodavstva EU-a o sigurnosti zračnog prometa.

¹³ Članak 40. točka (a) Sporazuma o povlačenju.

¹⁴ Članak 40. točka (d) Sporazuma o povlačenju.

¹⁵ <https://www.easa.europa.eu/brexit>

To znači da će operatori zrakoplova iz EU-a koji se koriste takvim zrakoplovom morati poštovati odredbe Temeljne uredbe i svih relevantnih provedbenih i delegiranih akata. Morat će poštovati i relevantne odredbe koje proizlaze iz Uredbe (EZ) br. 1008/2008 o zračnom prijevozu¹⁶ koje se odnose na upotrebu zrakoplova registriranog u „trećoj zemlji”¹⁷. Konkretno, zračni prijevoznici iz EU-a koji namjeravaju zakupiti zrakoplov registriran u Ujedinjenoj Kraljevini s posadom podlijevat će odgovarajućim odredbama koje se odnose na takav zrakoplov. U pogledu sigurnosti oni će stoga morati pokazati da su sigurnosni standardi jednaki onima koji su propisani pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Na internetskim stranicama Komisije o zračnom prijevozu, uključujući sigurnost zračnog prometa (https://ec.europa.eu/transport/modes/air_en) i EASA-u (<https://www.easa.europa.eu/>) dostupne su opće informacije. Te će se stranice prema potrebi dodatno ažurirati.

Europska komisija
Glavna uprava za mobilnost i promet

¹⁶ Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3.).

¹⁷ Napominje se da, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1008/2008, zrakoplov koji upotrebljava zračni prijevoznik Unije, a za njega nije ugovoren zakup bez posade ni zakup s posadom, mora biti registriran u državi članici.